

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

декан факультету

О.А. Опалов

« 31 » серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
спеціальність	242 «Туризм і рекреація»
освітній ступінь	перший (бакалаврський)
освітня програма	«Туризм»
вид дисципліни	обов'язкова
мова навчання	українська

Житомир – 2023 р.

Розробник: к.ю.н., доцент кафедри правознавства Л.П. Василенко

Завідувач кафедри правознавства

Р. Д. Ляшенко
протокол № 2 від "28" 08 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми "Туризм"
Н.В. Валінкевич
"28" серпень 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-методичною комісією
факультету економіки та менеджменту
протокол № 1 від "30" 08 2023 р.

О. А. Прокопчук голова НМК Прокопчук О. А.

1. Мета навчальної дисципліни

Мета курсу полягає у формуванні у студентів теоретичних знань про систему правового регулювання туристичної діяльності, набуття практичних навичок та вмінь щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в туристичній сфері, а також набуття вмінь та формування компетенцій, які необхідні для здійснення туристичної діяльності.

Цілі освоєння дисципліни: У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати основні положення законодавства у сфері туризму, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів; ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися; розуміти порядок здійснення туристичної діяльності та надання туристичних послуг; види юридичної відповідальності за порушення встановлених норм; а також аналізувати норми права в процесі здійснення туристичної діяльності; виявляти проблеми та знаходити їх ефективне вирішення на основі знань системи правового регулювання туристичної діяльності; використовувати придбані знання в процесі практичної діяльності; користуватися юридичною термінологією; правильно оформляти договори та іншу документацію, що використовуються у сфері туристичної діяльності.

2.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»	обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	
Індивідуальне завдання не передбачене		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійна робота студента – 4	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		22 год.	
		Практичні	
		26 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		72 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		-	
Вид контролю:			
екзамен			

3. Передумови для вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів;
- ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися;
- основні норми права та особливості регулювання туристичної діяльності України;
- порядок здійснення туристичної діяльності та надання туристичних послуг;
- види юридичної відповідальності за порушення встановлених норм;
- правові засади міжнародного співробітництва туристичної сфери в Україні.

Студент повинен вміти:

- аналізувати норми права в процесі здійснення туристичної діяльності;
- виявляти проблеми та знаходити їх ефективне вирішення на основі знань системи правового регулювання туристичної діяльності;
- використовувати придбані знання в процесі практичної діяльності;
- користуватися юридичною термінологією;
- правильно оформлювати договори та іншу документацію, що використовуються у здійсненні туристичної діяльності.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Шифр	Результат навчання
РН 01	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.
РН 08	Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.
РН 11	Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.
РН 13	Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.
РН 20	Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання
РН 21	Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності

5. Співвідношення результатів навчання дисципліни із компетентностями

Компетентності	Програмні результати навчання					
	РН01	РН08	РН11	РН13	РН20	РН21
ЗК01			+	+		
ЗК07	+	+	+	+	+	
СК02	+	+			+	+
СК12	+				+	+
СК15	+	+		+	+	+

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та

необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті

СК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

СК12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу

СК15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид заняття	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць, 2 год.	Максимальна кількість балів
Лекції	0,05	22	1
Практичні заняття	1,38	26	36
Самостійна робота	0,15	72	11
Модульна контрольна робота*	12	1	12
Разом:		-	60

*На модульні контрольні роботи передбачити кількість балів, яка складає не менше 20% від максимальної кількості балів, які студент може отримати під час поточного контролю за накопичувальною системою (60 балів).

Максимальна кількість балів становить 60. Мінімальна кількість балів, набраних студентом, складає 60% від максимальної кількості балів, отриманих під час вивчення дисципліни – 36 балів.

Порогові рівні оцінок за результатами навчання

Шифр результату навчання	Вид заняття	Мінімальна кількість балів (репродуктивний рівень)**	Максимальна кількість балів (творчий рівень)
		36	60
РН01, РН08, РН11, РН13, РН20, РН21	Т 1-11, Пр1-11, СР (ЗМ1)	28,8	48
РН01, РН08, РН11, РН13, РН20, РН21	МКР (Т1-11, Пр 1-11, Ср 1-11)	7,2	12
Разом:		36	60

**Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається тим, що студент має певні знання, передбачені в робочій програмі навчальної дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила

вирішення практичних/ розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних/ контрольних/ індивідуальних завдань, значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.

Максимальна кількість балів становить 60. Мінімальна кількість балів, набраних студентом, складає 60 % від максимальної кількості балів, отриманих під час вивчення дисципліни – 36 балів.

7. Засоби діагностики результатів навчання та форми поточного й підсумкового контролю

Підсумковий контроль результатів навчання та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового заліку у формі тестування на ПК. Тести охоплюють програму навчальної дисципліни. Завданням заліку є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності використання для вирішення практичних задач тощо. Тестові питання мають теоретичне та практичне спрямування, які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Студент не може бути допущений до складання заліку, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 36 балів. Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової перевірки успішності, дорівнює 60.

Мінімально можлива кількість балів, отриманих студентом у випадку складання заліку, дорівнює 24. Максимальна можлива кількість балів, отриманих на заліку – 40.

Підсумкові бали за залік складаються із суми балів за відповіді на тестові питання, що округлені до цілого числа.

Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як сума балів, отриманих під час заліку та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

8. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1 Основи законодавства щодо врегулювання відносин у сфері туризму

- T1. Законодавчі засади регулювання туристичної сфери. Регламентація міжнародної туристської діяльності в законодавстві України
- T2. Організаційно-правові засади туристичної діяльності.
- T3. Суб'єкти туристських правовідносин
- T4. Цивільно-правові зобов'язання і договори у сфері туристичної діяльності.
- T5. Юридична відповідальність за порушення законодавства в сфері туристичної діяльності
- T6. Правове регулювання порядку виїзду з України і в'їзду в Україну з метою туризму
- T7. Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності
- T8. Правове регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму
- T9. Правові аспекти захисту прав суб'єктів туристської діяльності.

T10. Особливості правового регулювання окремих видів туризму.

T11. Правові аспекти співробітництва України з Європейським Союзом у сфері туризму

9. Теми лекцій

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин
			денна форма
МОДУЛЬ 1 Правове регулювання туристичної діяльності			
<i>Змістовий модуль 1. Основи законодавства щодо врегулювання відносин у сфері туризму</i>			
1	T1	Законодавчі засади регулювання туристичної сфери. Регламентация міжнародної туристської діяльності в законодавстві України	2
2	T2	Організаційно-правові засади туристичної діяльності.	2
3	T3	Суб'єкти туристських правовідносин	2
4	T4	Цивільно-правові зобов'язання і договори у сфері туристичної діяльності.	2
5	T5	Юридична відповідальність за порушення законодавства в сфері туристичної діяльності	2
6	T6	Правове регулювання порядку виїзду з України і в'їзду в Україну з метою туризму	2
7	T7	Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності	2
8	T8	Правове регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму	2
9	T9	Правові аспекти захисту прав суб'єктів туристської діяльності.	2
10	T10	Особливості правового регулювання окремих видів туризму	2
11	T11	Правові аспекти співробітництва України з Європейським Союзом у сфері туризму	2
Разом			22

10. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин
			денна форма
МОДУЛЬ 1 Правове регулювання туристичної діяльності			
<i>Змістовий модуль 1. Основи законодавства щодо врегулювання відносин у сфері туризму</i>			
1	T1	Законодавчі засади регулювання туристичної сфери. Регламентация міжнародної туристської діяльності в законодавстві України	2
2	T2	Організаційно-правові засади туристичної діяльності.	2
3	T3	Суб'єкти туристських правовідносин	2
4	T4	Цивільно-правові зобов'язання і договори у сфері туристичної діяльності.	4
5	T5	Юридична відповідальність за порушення законодавства в сфері туристичної діяльності	4

6	T6	Правове регулювання порядку виїзду з України і в'їзду в Україну з метою туризму	2
7	T7	Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності	2
8	T8	Правове регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму	2
9	T9	Правові аспекти захисту прав суб'єктів туристської діяльності.	2
10	T10	Особливості правового регулювання окремих видів туризму	2
11	T11	Правові аспекти співробітництва України з Європейським Союзом у сфері туризму	2
Разом			26

11. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин
			денна форма
МОДУЛЬ 1 Правове регулювання туристичної діяльності			
<i>Змістовий модуль 1. Основи законодавства щодо врегулювання відносин у сфері туризму</i>			
1	T1	Законодавчі засади регулювання туристичної сфери. Регламентація міжнародної туристської діяльності в законодавстві України	7
2	T2	Організаційно-правові засади туристичної діяльності.	6,5
3	T3	Суб'єкти туристських правовідносин	6,5
4	T4	Цивільно-правові зобов'язання і договори у сфері туристичної діяльності.	6,5
5	T5	Юридична відповідальність за порушення законодавства в сфері туристичної діяльності	6,5
6	T6	Правове регулювання порядку виїзду з України і в'їзду в Україну з метою туризму	6,5
7	T7	Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туристичної діяльності	6,5
8	T8	Правове регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму	6,5
9	T9	Правові аспекти захисту прав суб'єктів туристської діяльності.	6,5
10	T10	Особливості правового регулювання окремих видів туризму	6,5
11	T11	Правові аспекти співробітництва України з Європейським Союзом у сфері туризму	6,5
Разом			72

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Лекційні і практичні заняття проводяться в аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами, і передбачають використання презентацій.

12. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Основна:

1. Брусільцева Г. М., Зима О. Г. Правове регулювання туристичної діяльності: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 214 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/22468/1/2019-%D0%91%D1%80%D1%83%D1%81%D1%96%D0%BB%D1%8C%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0%20%D0%93%20%D0%9C%2C%20%D0%97%D0%B8%D0%BC%D0%B0%20%D0%9E%20%D0%93.pdf>
2. Данилова, І. О. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2017. с. 191-195.
3. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності [текст] : навч. посіб. Київ. «Центр учбової літератури», 2015. 272 с.
4. Ващишин М. Правове регулювання туристичної діяльності: навч.-метод. посібник. Львів.: ПП Сорока Т.Б., 2014. 168 с. URL: <https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/3376/1/Pravove%20reguljuvannja%20turystychnoji%20dijalnosti.pdf>
5. Василенко Л.П. Захист прав споживачів у сфері надання туристичних послуг. *Електронне наукове фахове видання "Юридичний науковий електронний журнал"*. № 11. 2022 р. С. 171-173
6. Василенко Л.П. Щодо питання розірвання або невиконання договорів про надання туристичних послуг за фактом встановлення форс-мажорних обставин. *Сучасні тенденції розбудови правової держави в Україні та світі: зб. наук. ст. за матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир: ЖНАЕУ. 2020. С. 42-44*
7. Василенко Л. П., Пеньківська З. Т. Проблеми практичного застосування норм про відшкодування шкоди, завданої недовіками товарів, робіт та послуг. *Сучасні тенденції розбудови правової держави в Україні та світі : зб. наук. ст. за матеріалами IX Міжнар. наук.-практ. конф. (Житомир, 11 листопада 2021 р.) / Мін-во освіти і науки України ; Поліський нац. ун-т. Житомир, 2021. С. 23-25*
8. Василенко Л. П., Пеньківська З. Т. Зобов'язання з відшкодування шкоди, заподіяної недовіками товарів, робіт або послуг в законодавстві та судовій практиці Німеччини. *Зб.тез.доп. Міжнародної науково-практична конференції «Шляхи вдосконалення нормативно-правової бази України як основи сталого розвитку суспільства: тенденції та перспективи розвитку»;*, м. Харків, 3–4 вересня 2021 р. С. 21-24
9. Василенко Л. П. Проблемні питання застосування законодавства України щодо відшкодування моральної шкоди в судах України. *Наукові читання: наук.-теорет. зб. ЖНАЕУ.* Житомир: ЖНАЕУ, 2017. С. 45-47
10. Гудима М. М. Захист прав споживачів за договором про надання туристичних послуг : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 Київ., 2012. 247 с.
11. Станкова І. М. Захист прав споживачів у сфері надання туристичних послуг *Часопис цивілістики*. 2017. Вип. 23. С. 53-57. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/9118/53-57.pdf.pdf>
12. А.І. Кубах, Т.А. Коляда, О.В. Харитонов. Правове регулювання туристської діяльності: Навчальний посібник. Харків: ХНАМГ, 2010. 282с. URL: http://eprints.kname.edu.ua/6607/1/%D0%9F%D0%A0%D0%A2%D0%94_%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B0%D1%82%D0%BD.%D0%B2%D0%B0%D1%80.%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87.%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1.pdf
13. Яворський Р.І. Договір про надання туристичних послуг : дис. канд. юрид. наук : спец. 12.00.03. Львів, 2015. 221 с

Законодавство:

14. Господарський кодекс України: від 16.01.2003 № 436-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
15. Цивільний кодекс України: від 16.01.2003 № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
16. Хартія туризму. Кодекс туриста. Одобрена в 1985 г. на VI сесії Генеральної асамблеї Всесвітньої туристської організації URL: https://tourlib.net/books_tourism/senin_pril05.htm
17. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
18. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України від 21.01.1994 № 3857-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12#Text>
19. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
20. Про курорти: Закон України від 05.10.2000 № 2026-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14#Text>
21. Гагска декларация по туризму. URL: <https://kaztour-association.com/wp-content/uploads/2021/09/%D0%93%D0%B0%D0%B3%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%8F-%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%BF%D0%BE-%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC%D1%83-%D0%BE%D1%82-14.04.1989.pdf>
22. Про затвердження Порядку організації виїзду дітей за кордон на оздоровлення та відпочинок: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.11.2021 № 1167 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1167-2021-%D0%BF#Text>
23. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України; Стратегія від 16.03.2017 № 168-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>
24. Про затвердження Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 991 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-2015-%D0%BF#Text>
25. Про затвердження Правил користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг: Наказ Держтурадміністрація України від 16.03.2004 № 19 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0413-04#Text>
26. Про затвердження порядку оформлення ваучера на надання туристичних послуг та його використання: Наказ Державної туристичної адміністрації України від 06.06.2005 № 50 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0765-05#Text>
27. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>

Інформаційні ресурси:

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> - Офіційний вебпортал парламенту України «Законодавство України»
2. World Tourism Organization UNWTO. URL: <http://www2.unwto.org/>
3. Бібліотечно-інформаційний ресурс (книжковий фонд, періодика, фонди на електрон-них носіях тощо) бібліотеки Поліського національного університету . Інституційний репозитарій Поліського національного університету . URL: <http://lib.znau.edu.ua/jirbis2/>
4. Туристичний бренд України. URL: https://web.archive.org/web/20141020124854/http://www.visitukraine.gov.ua/tourist_brand
5. Подорож Україною. URL: <http://podorozh.info/index.php11>. Український

туристический портал Tours.ua [Електронний ресурс]. URL: <http://tours.ua/>

6. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Національної туристичної організації. URL: https://www.ntoukraine.org/mission_ua.html